

ROL.10 Pracownia organizacji produkcji roślinnej (20.02-26.02.2021)

I. Przyrodnicze czynniki zmianowania

- 1. Czynniki glebowe** (skład granulometryczny gleby, odczyn, zawartość próchnicy i składników pokarmowych, właściwości wodno-powietrzne)
- 2. Czynniki klimatyczne** (ilość i rozkład opadów, temperatura powietrza, jesienne i wiosenne przymrozki)
- 3. Właściwości roślin**
 - a) wymagania pokarmowe
 - b) wymagania wodne
 - c) zdolność pobierania wody
 - d) system korzeniowy
 - e) resztki poźniwne
 - f) zdolność roślin do zacieniania gleby
 - g) długość okresu wegetacji
 - h) podatność na zachwaszczenie
 - i) podatność na choroby i szkodniki

II. Agrotechniczne czynniki zmianowania

- 1. Nawożenie organiczne**
- 2. Nawożenie mineralne (wapnowanie)**
- 3. Uprawa roli**
- 4. Termin siewu w powiązaniu z terminem zbioru**
- 5. Stosowanie herbicydów**

III. Zasady układania zmianowań

Aby prawidłowo ułożyć zmianowanie należy przestrzegać następujących zasad:

1. dobierać rośliny zgodnie z ich wymaganiami glebowymi; na glebach żyznych powinno się uprawiać gatunki o dużych wymaganiach glebowych (np. pszenica, jęczmień rzepak, buraki cukrowe, bobik), a na glebach słabszych gatunki o mniejszych wymaganiach (np. żyto, ziemniaki)
2. uwzględniać warunki klimatyczne danego regionu
3. uwzględniać wpływ roślin na stopień przesuszenia gleby
4. przestrzegać optymalnego terminu siewu w taki sposób, aby okres po zbiorze przedplonu był dostatecznie długi dla dobrego przygotowania roli pod siew rośliny następczej
5. tak ułożyć zmianowanie, aby można było raz na 3-5 lat zastosować obornik lub inne nawozy organiczne
6. uwzględniać wpływ na strukturę gleby
 - po roślinach głęboko korzeniujących się siać płytko korzeniujące się
 - po dobrze i szybko zacieniających – wolno rosnące, gorzej zacieniające
 - po roślinach zostawiających dużo resztek poźniwnych – zostawiające mało resztek
7. zmianowanie rozpoczynamy od rośliny poprawiającej stanowisko, uprawianej na oborniku (np. ziemniaki, buraki, kukurydza, rzepak)
8. unikać uprawy tych samych gatunków roślin po sobie (np. zbóż, ze względu na porażenie przez choroby podsuszkowe czyli zgorzel podstawy źdźbła i łamliwość podstawy źdźbła)

9. zachować przerwę w uprawie wielu gatunków roślin (np. ziemniaków czy buraków z powodu mątwika)

10. kolejność roślin w zmianowaniu powinna umożliwić wykonanie przynajmniej raz w rotacji głębszej lub pogłębionej orki, a także pełnego zespołu uprawek poźniwnych, którego zadaniem jest między innymi zwalczanie chwastów

Zadanie kontrolne

1. Opisz różnice w zasadach uprawy gleb lekkich i ciężkich.